

[NYHETER](#) [ALBY](#) [MOSS](#) [MOSS KOMMUNE](#) [KULTUR](#)

Slik vil de utvikle Albyhagen: Ber om nesten 30 millioner i kommunebudsjettet

MOSS KOMMUNE: Jørgen Thorvaldsen er avdelingsleder for Drift park og friluft, mens Cecilie Kildahl er avdelingsleder for natur, klima og bymiljø. Foto: Anniken Falch Hillestad

Nylig ble hovedbygningen på Alby gård pusset opp basert på historiske bilder. Nå kan det bli uteområdene sin tur.

For abonnenter

– Her har det blitt kladda mye. Ting har blitt gjort i ulik rekkefølge, uten noen gjennomgående plan, sier Jørgen Thorvaldsen, avdelingsleder for Drift park og friluft i Moss kommune.

I oktober sto fasaden på hovedbygningen på Alby gård klar, [etter å ha blitt pusset opp i fem måneder av MKEiendom](#).

Både de og Galleri F15 har etterspurt en helhetlig plan for uteområdet. En plan hvor man kan se alle områdene i sammenheng, noe som i perioder ikke har vært tilfelle til nå.

– De seneste årene har vi vedlikeholdt og skjøttet området, mer enn vi har utviklet stedet, sier hun.

HOVEDBYGNINGEN: MKEiendom ville tilbake føre litt av stilen fra 1920-1930-tallet da de pusset opp fasaden på hovedbygningen. Foto: Anniken Falch Hillestad

Utviklingsplan

Enhet miljø og landskap i Moss kommune engasjerte i 2021 landskapsarkitektfirmaet «in situ», for å utarbeide en plan for hvordan uteområdene på Alby kan utvikles i årene som kommer. Våren 2022 ble planen vedtatt politisk.

Hvorvidt den kan gjennomføres er avhengig av at det settes av penger i kommunebudsjettet. Budsjettsvaret kommer i desember.

ANNONSE

Planen er skapt gjennom medvirkning fra flere hold: åpent møte på Bylab, samtaler med Galleri F15s venner og uttalelser fra grunneierne. Målet er å føre området tilbake til slik det har sett ut historisk.

Det har dessuten vært fokus på å bevare naturmangfoldet og legge til rette for kunsten og kulturen, som også har sin plass i området.

- Det er riktignok ikke sånn at vi kan gå ut ifra at «sånn så det ut før». Alby har hatt ulike uttrykk gjennom historien, og vi har gått tilbake i tid for å hente inspirasjon til videre utvikling av stedet, sier Kildahl.

Landskapsarkitekten Maria Thøgersen Eide har gått tilbake til historiske tegninger, og derfra kommer de til å velge ulike elementer. Det skal også tas hensyn til at Alby brukes på en annen måte nå, enn historisk. Før var det familier som bodde på gården med sine ansatte, nå er det et publikumsanlegg. Det må man ta hensyn til.

- Det er en levende eiendom, og det skal også fungere, sier Jørgen Thorvaldsen.

LES OGSÅ

Brukte sju millioner på et ansiktsløft: - Tilbakefører litt av stilen fra 1920-1930-tallet

Avgjøres av budsjettet

Estimert har prosjektet en avrundet prislapp på 29.540.000 kroner. Dette er etableringskostnadene, det avrundede budsjettet for skjøtselen ligger på 1.360.000 kroner per år.

- Det første som blir spennende er om vi får penger i budsjettet - hva politikerne velger å prioritere, sier Kildahl og fortsetter:

- Det er mange ting i Moss kommune som trenger penger, men vi fikk veldig god tilbakemelding politisk da vi hadde planen oppe til behandling.

Om de får det, kommer de til å bruke 2024 på å planlegge enda mer detaljert, for så å sette i gang i 2025.

- Uansett om det tar fire, seks eller åtte år, er retningen staket ut. Det er bevisste valg rundt alt, sier Thorvaldsen.

AVSTEMNING

Hva tenker du om de nye hageplanene på Alby?

- Fantastiske planer! Dette må prioriteres.
- Flott at hagen får litt oppmerksomhet, en dette var i dyreste laget. Kan det gjøres rimeligere?
- Dette synes jeg ikke kommunen skal prioritere å bruke penger på nå.
- Dette har jeg ingen formening om.
- Flott at det tenkes nytt om parkering på Alby. Folk må tåle å gå litt.

Stem

Må prioritere med omhu

Noe de har vært opptatt av mens de lagde planen, er at det som tilkommer skal være overkommelig å vedlikeholde. Derfor må de for eksempel velge planter med omhu, som ikke trenger å lukes altfor ofte.

Likevel er de klare på at de eventuelle forandringene kommer til å kreve mer skjøtsel enn det gjør nå.

- Noen steder må faktisk ta litt tid, vi kan ikke ha det lettstelt over alt.

Kildahl er enig.

- Det er raskere å klippe en grønn plen enn å klippe rundt kanter, blomster og luke bedd. Det blir mer tidkrevende, men det mener vi at dette stedet fortjener, sier Kildahl.

FRUKTHAGEN: I frukthagen ønsker de å lage stier, sette opp nye krakker og plante blomster. Foto: Anniken Falch Hillestad

Prioriterte områder

I planen har de delt inn Albyhagen i sju soner, fra A til G. De har satt opp tre prioriterte områder, nemlig sone A, gressplenens utenfor kaféen, sone B, frukthagen og sone D og E, gårdstunet.

Mens de på gressplenens vil gjøre få endringer, og heller ta vare på det som allerede er der, har de større planer for frukthagen.

Der vil de lage buktende stier, der man kan få følelsen av å gå en liten vandring.

– Og se for seg damene som gikk tur i hagen før tiden, sier Kildahl.

I tillegg har de planer for krakker og nye forplantninger, enten staudebed, sommerblomster, eller en kombinasjon.

Området de derimot begge opplever som mest kritisk, er gårdstunet.

– Der håper vi at det vil oppleves stor forskjell. Det synes jeg fungerer veldig dårlig, sier Thorvaldsen.

Det er det flere årsaker til, men blant annet mener han at føles som om man har gått feil, på grunn av måten det er utformet. Det er riktignok tvert imot – dette skal lede til hovedinngangen.

Parkeringsplass til 18 millioner

Lengre fram i tid ønsker man dessuten å gjøre om gartneritomta til en parkeringsplass, for å begrense trafikken gjennom alléen. Av de 30 millionene det bes om i budsjettet, kommer dette til å kreve 18 av dem.

En ny parkering vil medføre 150 meter ekstra gange til Alby gård. Det vil riktignok fortsatt være en HC-parkering og bussadkomst slik at utvalgte grupper kan komme seg helt inn.

- Det er enkelte steder det er fint å slippe ha bilen, sier Thorvaldsen.

- I tillegg er alléen i litt dårlig forfatning, så vi må passe på den, legger Kildahl til.

Når parkeringsplassen flyttes, vil det dessuten frigjøres et areal som kan brukes til annet formål. Hva det skal være, har man ikke landet på ennå - men alternativer kan for eksempel flere beplantning med frukttrær eller å etablere en aktivitetsløype.

- Et område for rekreasjon - utover det å parkere bilen sin, oppsummerer Thorvaldsen.

Les mer om: [Nyheter](#) [Alby](#) [Moss](#) [Moss kommune](#) [Kultur](#) [Landskap](#) [Kultur og underholdning](#) [Politikk](#) [Hage](#)

Moss Avis

Følg side 21 k følgere

[Se kommentarer \(13\)](#)

Flere saker

